

KATALOG

EDUKATIVNO-KREATIVNIH I INKLUZIVNIH RADIONICA

Muzeja Grada Zenice

2025/2026. godina



Dobrodošli u svijet muzejske čarolije: mjesto gdje prošlost govori, a djeca i mladi postaju čuvari naslijeđa.

Katalog edukativno-kreativnih radionica Muzeja grada Zenice za školsku 2025/2026. godinu osmišljen je s ciljem povezivanja kulturno-historijskog naslijeđa s potrebama savremene nastave i dječije znatiželje. Programi koje nudimo rezultat su višegodišnjeg iskustva, pedagoškog rada i interpretacije naslijeđa na kreativan, prilagođen i inkluzivan način.

Muzej nije samo mjesto za čuvanje predmeta - on je prostor za **doživljaj, otkriće i dijalog**. U našim radionicama djeca i mladi istražuju svijet prošlosti dodirima, igrom, crtežom, riječju i pokretom. Kroz različite tematske cjeline - od srednjovjekovnog grba do zaboravljenih zanata, od Bosančice do tkanja - podstičemo maštu, kritičko mišljenje i identitetsku povezanost s lokalnom zajednicom.

PRIJE DOLASKA U MUZEJ

Priprema je ključ uspješnog doživljaja.

Preporučujemo učiteljima, nastavnicima i odgajateljima da u kratkoj pripremi sa učenicima naprave uvod u temu radionice koju su odabrali.

Također je korisno potaknuti učenike da pripreme pitanja, komentare ili crteže koje će ponijeti sa sobom u muzej - jer svaka radoznalost otvara nova vrata učenja.

TOK RADIONICA

Muzej kao učionica bez zidova.

Svaka radionica započinje kratkim, posebno osmišljenim uvodom kroz priču, sliku, zvuk ili predmet. Nakon toga slijedi interaktivni dio u kojem djeca aktivno učestvuju - crtaju, boje, osluškuju, tumače, glume, osmišljavaju i kreiraju.

Trajanje programa prilagođeno je uzrastu i mogućnostima grupe, a metode i tehnike rada su raznovrsne. Svi materijali i alati potrebni za radionicu osigurani su od strane muzeja.

NAKON RADIONICE

Sjećanje se ne nosi samo u bilježnici, nego u srcu.

Nakon radionice, preporučujemo nastavnicima i roditeljima da s djecom razgovaraju o onome što su doživjeli. Sve predmete koje izrade djeca u toku radionice, nose kao uspomenu sa sobom kući.

KAKO ODABRATI RADIONICU?

Svaka radionica u ovom katalogu jasno je označena po:

- **tematskom području** (arheologija, etnologija, historija, umjetnost...),
- **uzrastu kojem je namijenjena** (od predškolskog do srednjoškolskog nivoa),
- **potrebnoj pripremi, ako je predviđena.**

Za više informacija i rezervacije, kontaktirajte edukativni tim muzeja.

CIJENA ORGANIZACIJE RADIONICA?

Cijena za nabavku materijala, pripreme i izvođenje radionice je **5,00 KM po učeniku.**

Sve što naprave učenici zadržavaju.

Nema minimalnog broja učenika za učešće na radionici, dok je **maksimalan broj do 30 učenika po radionici.** Izuzetno, moguće je i raditi sa većom skupinom (tipa dva odjeljenja), ali sve mora biti prethodno najavljeno i iskomunicirano sa edukativnim timom Muzeja, bar **7 dana ranije.**

KONTAKTI:

Muzejski pedagog, Lejla Agić: +387 66 80 48 81

Muzejski vodiči, Tijana Stojanović: +387 32 20 95 15;

Emina Selimović +387 62 27 44 26.

Radionica: Jesen u muzeju - boje, plodovi i igre stvaranja

Opis

Jesen u muzeju nije samo godišnje doba, nego i učionica boja, mirisa i tekstura. Djeca ulaze u svijet u kojem lišće postaje slika, gljiva ukras, a stari poklopac za tegle pretvara se u magnet s pričom. Radionica nudi niz varijacija:

- *Pletenje korpica od vune i kartonskih kutijica* - poput sepetâ za zimnicu u kojima su naše nane čuvale jesenske plodove.
- *Magneti od poklopaca* - jednostavan kuhinjski predmet postaje šarena uspomena.
- *Ornamenti od lišća, žireva, gljiva i bundeva* - kreiranje ukrasa koji podsjećaju na prirodu.
- *Jesenski kolaži i mozaici od pravog lišća* - tikve, krošnje i pejzaži složeni u boji šuštavih listova.

...i sve one koje još nismo ni zamislili ni izveli.

Uzrast: Predškolski, osnovnoškolski.

Trajanje: 45 – 60 minuta

Ishodi radionice: razvijanje pažnje, mašte, koordinacija oko-ruka, osjećaj zajedništva, osvještavanje vrijednosti tradicije i ručnog rada.



Zima

Radionica: Snježna čarolija u muzeju

Opis

Zima u muzeju je vrijeme kada papir postaje pahulja, stari poklopac snježni magnet, a dječija mašta gradi sela od kućica i snjegovića. Radionica nudi niz varijacija koje se mogu kombinovati ili birati prema uzrastu i vremenu:

- Čestitke-bojanke - djeca oslikavaju novogodišnje i zimske motive, učeći kako čestitka nosi i poruku i toplinu.
- Snježna zvona i kugle - od providnih čaša, poklopaca i ukrasa nastaju male snježne bajke koje se mogu ponijeti kući.
- Snježna sela i kućice - izrada maketa i oslikavanje zimskih naselja, gdje svaka kuća dobija svoje svjetlo i krov pod pahuljama.
- Ukrasne pahulje i ornamenti - od kartona, filca ili gline nastaju pahulje koje se kače kao ukrasi.
- Magneta sa zimskim motivima - snježni pejzaži u poklopcu postaju suvenir zime.

Djeca istražuju šta sve znači "zimska čarolija" - toplina doma, hladnoća snijega, šarenilo praznika.

Uzrast: Predškolski, osnovnoškolski.

Trajanje: 45 – 60 minuta

Ishodi radionice: razvijanje pažnje, mašte, koordinacija oko-ruka, osjećaj zajedništva, osvještavanje vrijednosti tradicije i ručnog rada.

Radionica: Proljetna muzejska bajka

Opis:

Proljeće u muzeju cvjeta kroz boje, mirise i dječiju radoznalost. Svaki list papira može postati latica, svaka rola papirnog ubrusa - gusjenica, a svaka ideja - leptir. Radionica donosi izbor aktivnosti koje slave povratak prirode i bude osjetila kroz igru, stvaranje i simboliku proljeća.

- Proljetne čestitke i ilustracije
Djeca oslikavaju livade, ptičice i cvjetove, učeći simboliku proljeća i važnost prirode.
- Leptiri i bubamare
Od papira, vune i čepova nastaju šareni insekti - simboli proljetnog buđenja.
- Cvijetne krune i narukvice
Kombinovanjem papira, tkanine i prirodnih materijala (lišće, grančice), mališani prave proljetni nakit.

Uzrast: Predškolski i osnovnoškolski uzrasti

Trajanje: 45–60 minuta

Ishodi radionice: Razvijanje kreativnosti i ekološke svijesti, učenje kroz simboliku prirode, osnaživanje fine motorike, razumijevanje ciklusa života i promjena u prirodi



Ljeto

Radionica: Ljetna čarolija u muzeju

Opis:

Ljeto u muzeju nije samo sezona odmora - to je doba kada kreativnost postaje val, a svaka školjka ima priču. Djeca istražuju ljeto bojama, teksturama i simbolima - more, sunce, voće, putovanja - i pretvaraju ih u male muzejske artefakte koje sami stvaraju.

- Morske čestitke i razglednice

Uz motive brodića, galebova i talasa, djeca kreiraju vlastite razglednice sa zamišljenih destinacija.

- Školjkice i ribice od gline i kartona

Mali reljefi i oblici inspirisani morem, koje djeca boje i ukrašavaju kamenčićima, perlama i pijeskom.

- Moj ljetni magnet

U poklopcu ili na drvenoj podlozi nastaje suvenir ljeta: sunce, galeb, palme ili jednostavno - osmijeh.

Djeca istražuju šta za njih znači ljeto - sloboda, more, sunce, igra i zaboravljene staze djetinjstva.

Uzrast: Predškolski i osnovnoškolski uzrasti

Trajanje: 45–60 minuta

Ishodi radionice: Podsticanje emocionalne ekspresije kroz ljetne simbole, jačanje vještina opažanja i preciznosti, razvijanje odnosa prema godišnjim ciklusima i sezonskom naslijeđu, kreativna upotreba prirodnih i reciklažnih materijala



Radionica: Zlatovez i svilene niti

Opis: Učesnici otkrivaju čaroliju zlatoveza - nekadašnjeg statusnog simbola i delikatne umjetnosti ženskih ruku. Kroz ogledne motive i ukrasne aplikacije, djeca izrađuju vlastite 'vezene crteže' na papiru i tekstilu.

Uzrast: Osnovnoškolski uzrast (III razred i više)

Trajanje: 60 minuta

Ishodi radionice: Upoznavanje sa simbolikom zlatoveza u bosanskoj tradiciji; razvoj fine motorike i estetske osjetljivosti; povezivanje tekstilne umjetnosti sa kulturnim identitetom.

Vrsta radionice: Etnološka radionica.

tkanje

Radionica: Tkanje uspomena

Opis: Na malim razbojima (tkalačkim stanovima od kartona) djeca uče kako su nastajali ćilimi, koje su se tehnike koristile, te kako se prenosilo znanje s koljena na koljeno. Svako kreira svoj mini-ćilim sa uzorkom po izboru.

Uzrast: Osnovnoškolski uzrast (III razred i više)

Trajanje: 60 minuta

Ishodi radionice: Razumijevanje procesa tkanja i značaja domaće radinosti; razvijanje strpljenja i koordinacije; njegovanje poštovanja prema tradiciji.

Vrsta radionice: Etnološka radionica.





Radionica: Srebrei dinari posljednjeg bosanskog kralja Stjepana Tomaševića

Opis: Učesnici kroz praktičan rad upoznaju historiju posljednjeg bosanskog kralja Stjepana Tomaševića i simboliku bosanskog srednjovjekovlja. Korištenjem kalupa, učesnici izrađuju replike srebrnih dinara, otiskujući grbove i motive karakteristične za kraljevsko razdoblje. Kroz proces izrade uče o funkciji novca, trgovačkim vezama i simbolima vlasti u srednjovjekovnoj Bosni.

Uzrast: Osnovnoškolski uzrast (IV razred i više)

Trajanje: 60 minuta

Ishodi radionice: Razumijevanje historijskog konteksta posljednjeg bosanskog kralja. Upoznavanje s vizuelnim elementima koji se javljaju na dinarima (grbovi, natpisi, heraldika). Razvoj finomotorike kroz otiskivanje i modeliranje. Materijalni trag koji učesnik nosi kući kao edukativni podsjetnik.

Vrsta radionice: Historijsko - numizmatička radionica.

stećci

Radionica: Stećci – tragovi kamene knjige Centralne Bosne

Opis: Polazeći od motiva stećaka iz Centralne Bosne, učesnici istražuju njihovu simboliku, ikonografiju i poruke koje su naši preci uklesali u kamen. Korištenjem gipsanih otisaka, djeca oblikuju i dekoriraju male „minijaturne stećke“ te otkrivaju značenje spirala, ljiljana, pletera, križeva i figura. Radionica povezuje materijalno naslijeđe sa kreativnim izrazom i interpretacijom.

Uzrast: Osnovnoškolski uzrast (III razred i više)

Trajanje: 60 minuta

Ishodi radionice: Upoznavanje sa simbolikom i kulturnim značajem stećaka kao dijela svjetske baštine (UNESCO). Razvoj sposobnosti vizualnog opažanja i kreativne interpretacije motiva. Povezivanje lokalne kulturne baštine sa ličnim iskustvom kroz vlastitu izradu „malog stećka“.

Vrsta radionice: Kulturno-naslijeđe / arheološko - edukativna radionica.



